

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

Γ΄ Γυμνασίου

Τίτλος:

«Δευτερεύουσες ονοματικές προτάσεις (πλην αναφορικών)»

Συγγραφή: ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΠΕΤΑΝΗΣ

Εφαρμογή: ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΠΕΤΑΝΗΣ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2015

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνος υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας: Δημήτρης Κουτσογιάννης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Δευτερεύουσες ονοματικές προτάσεις (πλην αναφορικών)

Εφαρμογή σεναρίου

Μιχάλης Καπετανής

Δημιουργία σεναρίου

Μιχάλης Καπετανής

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Γ΄ Γυμνασίου

Σχολική μονάδα

Β΄ Αρσάκειο-Τοσίτσειο Γυμνάσιο Εκάλης

Χρονολογία

Από 4-12-2014 έως 22-1-2015

Διδακτική/θεματική ενότητα

2η Ενότητα: Γλώσσα – Γλώσσες και πολιτισμοί του κόσμου

Β΄ μέρος: Είδη Δευτερευουσών προτάσεων

Ε΄ μέρος: Δραστηριότητες παραγωγής λόγου

3η Ενότητα: Είμαστε όλοι ίδιοι. Είμαστε όλοι διαφορετικοί.

Β΄ μέρος: Β1 Ερωτηματικές προτάσεις, Β2 Οι ερωτήσεις στον πλάγιο λόγο

Διαθεματικό

Όχι

Χρονική διάρκεια

8 διδακτικές ώρες

Χώρος

I. Φυσικός χώρος:

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας (με διαδραστικό πίνακα), εργαστήριο πληροφορικής.

II. Εικονικός χώρος: wiki.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Απαιτείται ο εκπαιδευτικός να είναι εξοικειωμένος με την ομαδοσυνεργατική μέθοδο, τη χρήση επεξεργαστή κειμένου (Word) και τέλος τη δημιουργία και τη διαχείριση ενός wiki. Για τους μαθητές καλό θα ήταν να έχουν εργαστεί και στο παρελθόν ομαδοσυνεργατικά. Επίσης, θα πρέπει να είναι εξοικειωμένοι με τον επεξεργαστή κειμένου και να έχουν κάποιες γνώσεις σε σχέση με την ανάρτηση αρχείων σε wiki.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Μιχάλης Καπετανής, Δευτερεύουσες ονοματικές προτάσεις (πλην αναφορικών), Νεοελληνική Γλώσσα Γ΄ Γυμνασίου, 2014.

Το σενάριο αντλεί

-

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σκοπός του σεναρίου είναι να χρησιμοποιήσουν οι μαθητές τις γνώσεις του συντακτικού που έχουν αποκτήσει στις δύο προηγούμενες τάξεις του Γυμνασίου και παράλληλα να εργαστούν με το σχολικό βιβλίο της Γραμματικής της Νέας Ελληνικής Γλώσσας, προκειμένου να ανακαλύψουν τα όσα αφορούν στις δευτερεύουσες

ονοματικές προτάσεις (πλην των αναφορικών που εξετάζονται σε άλλη ενότητα) δουλεύοντας ομαδοσυνεργατικά.

Οι μαθητές, κατά την 1η φάση του σεναρίου, είτε δημιουργούν δικά τους γλωσσικά παραδείγματα είτε εργάζονται στοχευμένα, προκειμένου να ανακαλύψουν τις συντακτικές σχέσεις που δημιουργούνται μεταξύ των προτάσεων. Στη συνέχεια, κατά τη 2η φάση, οι ομάδες αξιοποιώντας τις εργασίες που εκπονήθηκαν κατά την 1η φάση και με τη χρήση του σχολικού εγχειριδίου της Γραμματικής της Νέας Ελληνικής, κατηγοριοποιούν και προβαίνουν σε συμπεράσματα σχετικά με τις δευτερεύουσες προτάσεις που επεξεργάστηκαν και στις δύο πρώτες φάσεις του σεναρίου. Τέλος, προβαίνουν στην παραγωγή δικού τους γραπτού λόγου με θέμα τη «γλώσσα των νέων» και στον σχολιασμό τόσο του περιεχομένου όσο και της χρήσης δευτερευουσών ονοματικών προτάσεων πάνω στα κείμενα των συμμαθητών τους.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Στο συγκεκριμένο σενάριο υιοθετούνται στοιχεία της ομαδοσυνεργατικής μεθόδου διδασκαλίας, καθώς οι μαθητές συνεργάζονται σε ομάδες προκειμένου να επιτύχουν τους επιδιωκόμενους διδακτικούς στόχους. Επιπλέον, στο πλαίσιο της ομάδας γίνεται η αυτοαξιολόγηση και ετεροαξιολόγησή τους. Για τη λειτουργία των ομάδων εφαρμόζεται μια παραλλαγή της ομαδοσυνεργατικής μεθόδου, όπως αυτή προτείνεται από τον Ματσαγγούρα (2008).

Επίσης, το συγκεκριμένο σενάριο αξιοποιεί σε μεγάλο βαθμό και τη θεωρία του κοινωνικού εποικοδομισμού του Vygotsky, καθώς η συντελεσθείσα ανάπτυξη είναι η βάση πάνω στην οποία οικοδομείται η νέα γνώση, ενώ με την ανάθεση νέου καθήκοντος αναπτύσσεται η Ζώνη της Επικείμενης Ανάπτυξης, η οποία περιλαμβάνει τις ικανότητες των μαθητών. Τέλος, αντλεί στοιχεία και από τη θεωρία της Εγκαθιδρυμένης Μάθησης, καθώς ο μαθητής μαθαίνει μέσα από αυθεντικές

επικοινωνιακές περιστάσεις, αλλά και από τη θεωρία της Καθοδηγούμενης Ανακάλυψης (Bruner), καθώς με τη βοήθεια της «σκαλωσιάς» (scaffolding) που δίνεται από τον εκπαιδευτικό οι μαθητές μέσω της επαγωγικής αναζήτησης της γνώσης καταλήγουν σε γενικά συμπεράσματα αποκτώντας γνώσεις με τις δικές τους ενέργειες.

Σε ό,τι αφορά τη διδασκαλία της γλώσσας, και συγκεκριμένα ενός μέρους της θεωρίας του συντακτικού, αυτή δεν προσεγγίζεται αποσπασματικά ούτε και περιορίζεται στην ανάπτυξη κάποιων επιμέρους δεξιοτήτων, αλλά καλλιεργείται μέσω της κατανόησης και παραγωγής αυθεντικών παραδειγμάτων.

Επιπλέον, η χρήση του Wiki, του επεξεργαστή κειμένου και του διαδικτύου οδηγεί στην ανάπτυξη δεξιοτήτων γραμματισμού στις νέες τεχνολογίες. Τα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα αντιμετωπίζονται ως μέσα πρακτικής γραμματισμού, καλλιεργούνται δεξιότητες χρήσης τους, ενώ αξιοποιείται ο Η/Υ ως περιβάλλον διερεύνησης, συνεργασίας και παραγωγής λόγου.

Η μέθοδος που προτείνεται είναι συμβατή με τις ανάγκες του Νέου Σχολείου: ανακαλυπτική-διερευνητική, στηριγμένη στη συνεργατική μάθηση, με τον δάσκαλο σε ρόλο οργανωτή και εμπνευστή. Πιο συγκεκριμένα, ο εκπαιδευτικός προσδιορίζει με σαφήνεια τα βήματα της μάθησης, αφήνοντας όμως περιθώρια στη δημιουργικότητα και την πρωτοβουλία των μαθητών και αναπροσαρμόζοντας τον αρχικό του σχεδιασμό ανάλογα με τις ανάγκες της μάθησης. Ακόμη, βοηθά και στηρίζει τις ομάδες κατά την εύρεση παραδειγμάτων, αν χρειαστεί, και υποστηρίζει την εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων στην ολομέλεια.

Η διδακτική πρόταση που ακολουθεί κινείται, επομένως, και στις τέσσερις πλευρές του ρόμβου της γλωσσικής εκπαίδευσης (Κουτσογιάννης 2012), επιδιώκοντας, πέρα από τη γλωσσική διδασκαλία, τον εμπλουτισμό των γνώσεων για τον κόσμο, τη διαμόρφωση κριτικής στάσης, την καλλιέργεια νέων γραμματισμών και, τελικά, τη διαμόρφωση μαθητών που ως αυριανοί πολίτες έχοντας «εκπαιδευτεί» μέσω του σχολείου σε κοινωνικές πρακτικές θα επικοινωνούν αποτελεσματικά

ανταποκρινόμενοι στα προσωπικά, κοινωνικά και επαγγελματικά τους ενδιαφέροντα και στις απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνίας.

Γενικά, το συγκεκριμένο σενάριο αναπτύσσει ιδιαίτερα σημαντικές δεξιότητες των μαθητών, εξασκώντας τους στην κατευθυνόμενη ανακάλυψη, στην ενεργό συμμετοχή, στη συνεργασία, στην κριτική σκέψη, στην οργανωμένη δουλειά και στην τήρηση καθορισμένων χρονικών ορίων.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Επιδιώκεται οι μαθητές:

- Να εξοικειωθούν με τις στρατηγικές και τις δεξιότητες που απαιτούνται για την κατανόηση των πληροφοριών που μεταφέρει η γλώσσα αλλά και οι άλλοι σημειωτικοί τρόποι που συνυπάρχουν στα σύγχρονα κείμενα, γεγονός που θα τους καταστήσει πιο αποτελεσματικούς κριτικούς αναγνώστες.
- Να εισαχθούν στη διαδικασία να επεξεργάζονται σώματα κειμένων και να τα αξιοποιούν, αφού τα προσεγγίσουν με κριτική ματιά.
- Να αποκτήσουν κριτική και ενεργή στάση απέναντι στα μηνύματα που στις μέρες μας λαμβάνουν γύρω από το σχετικό θέμα.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Επιδιώκεται οι μαθητές:

- Να εστιάσουν στην εύρεση και την κριτική ανάγνωση παραδειγμάτων και σωμάτων κειμένων και στη συντακτική ανάλυσή τους. Οι μαθητές καλούνται να αναπτύξουν στρατηγικές κατανόησης των συντακτικών δομών της γλώσσας την οποία οι ίδιοι χρησιμοποιούν με τη βοήθεια του σχολικού εγχειριδίου της Γραμματικής της Νέας Ελληνικής Γλώσσας.

- Να δημιουργήσουν τα δικά τους κείμενα αξιοποιώντας τις γνώσεις τους και χρησιμοποιώντας δευτερεύουσες ονοματικές προτάσεις.

Γραμματισμοί

Κλασικός Γραμματισμός

Επιδιώκεται οι μαθητές:

- Να ασκηθούν στην αναγνώριση και τη χρήση των ονοματικών προτάσεων, συνειδητοποιώντας τη λειτουργία τους στον λόγο ως ουσιαστικά και τη διαφοροποίησή τους από τις επιρρηματικές.
- Να παρουσιάσουν τεκμηριωμένα επιχειρήματα και να αξιολογήσουν τα επιχειρήματα των άλλων.
- Να συντάξουν ομαδικά δικά τους γραπτά κείμενα και να συνειδητοποιήσουν τη γλωσσική διαφορετικότητά τους και στη γραπτή έκφραση.
- Να διατυπώσουν τις απόψεις τους γύρω από ένα σύγχρονο θέμα στο οποίο οι ίδιοι πρωταγωνιστούν.

Κριτικός Γραμματισμός

Επιδιώκεται οι μαθητές:

- Να έρθουν σε επαφή και να κατανοήσουν τη διαφορετικότητα της επικοινωνίας μέσω των εργαλείων του Web 2.0 και τους τρόπους με τους οποίους η επικοινωνία αυτή δομείται και επιτυγχάνεται.
- Να αναγνώσουν με κριτική ματιά τα κείμενα που θα εντοπίσουν στο διαδίκτυο.
- Να σχολιάσουν και να αξιολογήσουν χρησιμοποιώντας συγκεκριμένα κριτήρια τις εργασίες που οι συμμαθητές τους παρουσίασαν.

Νέοι Γραμματισμοί

Επιδιώκεται οι μαθητές:

- Να ασκηθούν στον σχολιασμό απόψεων άλλων μέσω του διαδικτύου με τρόπο που να ενισχύει την επικοινωνία.

- Να αξιοποιήσουν το διαδίκτυο ως μέσο πρακτικής γραμματισμού, δηλαδή ως περιβάλλον ανάγνωσης και παραγωγής λόγου.
- Να λειτουργήσουν ομαδικά και συνθετικά και να προχωρήσουν στη συμπαραγωγή λόγου μέσω της χρήσης του Word.
- Να εισαχθούν και να κατανοήσουν τη διαδικασία ανάρτησης μιας εργασίας και αποστολής σχολίου σε περιβάλλον Web 2.0 (Wiki).

Διδακτικές πρακτικές

Οι μαθητές:

- Ασκοούνται στην ομαδικότητα και τη συνεργασία.
- Αποκτούν υπευθυνότητα καθώς θα πρέπει να είναι συνεπείς στις υποχρεώσεις τους ως μέλη μιας ομάδας έχοντας αναλάβει κάποιο ιδιαίτερο ρόλο.
- Αναπτύσσουν γραπτό λόγο που είναι αποτέλεσμα τόσο ατομικής πρωτοβουλίας όσο και ομαδικής συν-εργασίας.
- Καταθέτουν τις σκέψεις, τις αντιρρήσεις και τους προβληματισμούς τους, κατανοώντας ότι για κάθε ζήτημα υπάρχουν θέσεις και αντιθέσεις και ότι οφείλουν να σέβονται τις διαφορετικές απόψεις.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Η επιλογή εφαρμογής του συγκεκριμένου σεναρίου ήταν διττή. Αφενός θα προσεγγίζαμε, μαθητές και διδάσκων, τις δευτερεύουσες ονοματικές προτάσεις με ένα τρόπο διαφορετικό από αυτόν που ακολουθούσαμε χωρίς να περιοριστούμε στο «κλειστό περιβάλλον» των σχολικών εγχειριδίων (βιβλίου Γλώσσας και Γραμματικής). Αφετέρου θα προσεγγίζαμε το θέμα «γλώσσα», και ιδιαίτερος αυτό της «γλώσσας των νέων», που παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον για τους μαθητές, οι οποίοι τοποθετούνται διαφορετικά πάνω σ' αυτό, ανάλογα με τους παράγοντες που

καθορίζουν τις δικές τους γλωσσικές επιλογές.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Σύμφωνα με το [ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ](#) για τη Γλώσσα στη Γ΄ Γυμνασίου, επιδιώκεται οι μαθητές:

- Να αντιληφθούν ότι οι δευτερεύουσες προτάσεις χωρίζονται σε δύο κατηγορίες ανάλογα με τον συντακτικό και τον νοηματικό τους ρόλο.
- Να εξοικειωθούν με όλα τα είδη των ονοματικών προτάσεων και να μάθουν να διακρίνουν τα είδη τους.
- Να αξιολογούν τις πληροφορίες εκτιμώντας τα γλωσσικά, εξωγλωσσικά και παραγλωσσικά στοιχεία του λόγου.
- Να θέτουν σε κριτικό έλεγχο τα επιχειρήματά τους.
- Να αναγνωρίζουν τον τρόπο οργάνωσης και τον βαθμό σαφήνειας του εκφερόμενου λόγου.
- Να εκφράζονται γραπτά σε προσεγμένο λόγο και να προσαρμόζουν τον λόγο τους στο επικοινωνιακό πλαίσιο.

Σύμφωνα τώρα και με το [Νέο Πρόγραμμα Σπουδών για το Γυμνάσιο](#), επιδιώκεται οι μαθητές:

- Να αποκτήσουν στέρεη μεταγλωσσική ενημερότητα της μορφολογίας και της σύνταξης της ΝΕ, που έχουν ήδη κατακτήσει με φυσικό τρόπο.
- Να κατακτήσουν πτυχές της σύνταξης της πρότυπης γλώσσας που ενδεχομένως δε γνωρίζουν και να αποτιμούν κριτικά τη συντακτική και μορφολογική ποικιλότητα.
- Να αποκτήσουν τις απαραίτητες δεξιότητες που δίνουν τη δυνατότητα κατανόησης και παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου, ώστε να είναι σε θέση να κατανοούν και να μεταδίδουν γλωσσικά μηνύματα με τρόπο διαφοροποιημένο ανάλογα με την κατάσταση επικοινωνίας και το κειμενικό είδος.

- Να κατανοήσουν ότι ο λόγος των κειμένων που αναδύονται μέσα από τις ΤΠΕ είναι λόγος που διαφέρει ως προς τα χαρακτηριστικά του από τον καθημερινό προφορικό και γραπτό λόγο, ώστε να είναι σε θέση να τον αναγνωρίζουν, να τον αξιολογούν και να τον χρησιμοποιούν.
- Να αντιληφθούν πως τόσο η κατανόηση όσο και η παραγωγή γραπτού λόγου μπορούν να υποστηριχθούν από εργαλεία του Web 2.0, τα οποία αποτελούν μια πρακτική του ψηφιακού γραμματισμού.
- Να κατανοήσουν ότι η παραγωγή γραπτού λόγου αποτελεί μια διαδικασία συνεργατική και δημιουργική, ώστε να είναι σε θέση να σχολιάζουν και να αξιολογούν τον παραγόμενο λόγο τους.
- Οι μαθητές που ανήκουν στη γενιά του διαδικτύου και έχουν εξοικειωθεί με αλληλεπιδραστικά μέσα, να μεταφέρουν τις δεξιότητες αυτές στη μάθηση.
- Να δίνεται η δυνατότητα στους μαθητές να επιλέγουν το εργαλείο του Web 2.0 που αυτοί επιθυμούν για να επικοινωνήσουν και έτσι η γλωσσική διδασκαλία να αποτελέσει μια επικοινωνιακή πράξη.
- Να αντιληφθούν ότι κατανόηση σημαίνει στάση «κριτικού αναγνώστη» απέναντι στις ιδέες του κειμένου και την οργάνωσή τους.
- Να συνειδητοποιήσουν ότι η κατανόηση ενός κειμένου απαιτεί εκ μέρους του αναγνώστη γνώσεις για τη γλώσσα και συγκεκριμένα τους κειμενογλωσσολογικούς μηχανισμούς που καθιστούν το κείμενο μια ενότητα λόγου με επικοινωνιακό, λειτουργικό χαρακτήρα και γνωστικές δεξιότητες για την παρακολούθηση της σκέψης.
- Να κατανοήσουν ότι η επικοινωνία αποτελεί μια διαδικασία κατά την οποία ανταλλάσσονται διαφορετικές γνώσεις, στάσεις και ιδεολογίες, ώστε να είναι σε θέση να τις διαπραγματεύονται με σεβασμό στην προσωπικότητα των συνομιλητών τους.
- Να κατανοήσουν ότι στον σύγχρονο κόσμο κυρίαρχος τρόπος μάθησης είναι ο

διερευνητικός, ώστε να είναι σε θέση να λειτουργούν ως ερευνητές.

- Να κατανοήσουν ότι οι ΤΠΕ αποτελούν φορείς γνώσης και πληροφόρησης, ώστε να προσπαθήσουν να πλοηγούνται σε έντυπες και ηλεκτρονικές πηγές και να αποκτήσουν δεξιότητες παραγωγής λόγου με τη βοήθεια εφαρμογών της σύγχρονης τεχνολογίας.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Οι ΤΠΕ αξιοποιήθηκαν:

- ως πηγές πληροφόρησης,
- ως εργαλεία παραγωγής λόγου (λογισμικό κειμενογράφου Word),
- ως μέσα κοινωνικής δικτύωσης (Wiki).

Γενικά θα πρέπει να αναφέρουμε ότι οι ΤΠΕ είναι πιο ελκυστικές για τους μαθητές, τους βοηθούν να εργάζονται ομαδικά ακόμη και εξ αποστάσεως και να παράγουν λόγο με τη χρήση ψηφιακών μέσων (Κουτσογιάννης κ.ά. 2011: 32).

Κείμενα

Τα κείμενα που αξιοποιήθηκαν από τις ομάδες εργασίας των μαθητών ήταν τα εξής:

- [Η γλώσσα των νέων](#). [πηγή: enet.gr]
- Γ. Μπαξεβάνος, 2012, [Η γλώσσα των νέων: φθορά ή στοιχείο ταυτότητας;](#) [πηγή: aixmi.gr]
- Bourne, 2010, [Η γλώσσα των νέων σήμερα](#). [πηγή: epanastaths1992.blogspot.gr]
- Γ. Ανδρουτσόπουλος, 1999. [Η γλώσσα δεν γυρίζει πίσω](#). [πηγή: tovima.gr]
- Γ. Βελούδης, 2007, [Άνισες εξισώσεις: Η γλώσσα των νέων](#). [πηγή: Γιάννης Η. Χάρης (επιμ.), *Δέκα Μύθοι για την Ελληνική Γλώσσα*, εκδόσεις Πατάκης, Αθήνα 2007, σελ. 73-81]
- Γ. Ανδρουτσόπουλος, [Η γλώσσα των νέων](#). [πηγή: komvos.edu.gr]

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

Α' φάση (1η ώρα, αίθουσα διδασκαλίας με διαδραστικό πίνακα)

Αρχικά, έγινε η απαραίτητη εισαγωγή στο θέμα και παρουσιάστηκε στους μαθητές ο τρόπος εργασίας. Οι μαθητές χωρίστηκαν σε 6 ομάδες (4 μέλη ανά ομάδα) από τον διδάσκοντα. Οι ομάδες ήταν ανομοιογενείς ως προς την κοινωνικοποίηση και τις επιδόσεις των μαθητών προκειμένου να μη δημιουργηθούν «παρέες». Δεν μοιράστηκαν άλλοι ρόλοι εντός των ομάδων αλλά ένας μαθητής ανέλαβε τον ρόλο του υπεύθυνου για την τήρηση του ηλεκτρονικού αρχείου της ομάδας (αποθήκευση ψηφιακού υλικού ομάδας σε φορητό αποθηκευτικό μέσο) ώστε να αποφευχθεί σύγχυση σ' αυτό το θέμα. Στη συνέχεια, στον διαδραστικό πίνακα της τάξης έγινε μια παρουσίαση του wiki καθώς οι μαθητές δεν γνώριζαν το συγκεκριμένο περιβάλλον εργασίας. Δημιουργήθηκε γρήγορα ένα wiki από τον προσωπικό λογαριασμό του διδάσκοντα και παράλληλα οι μαθητές έδωσαν τις ηλεκτρονικές τους διευθύνσεις ώστε να γίνουν μέλη του. Προτάθηκε μάλιστα να γραφούν και μηνύματα στην αρχική σελίδα του wiki από τους μαθητές στο σπίτι ώστε να εγκαινιάσουν με δημιουργικό τρόπο τη συμμετοχή τους σ' αυτό. Το όνομα που δόθηκε ήταν το "glwssag2". Τέλος προβλήθηκε ένα σύντομο βίντεο για τα greeklish (το οποίο αναρτήθηκε από το διδάσκοντα στην αρχική σελίδα του wiki) το οποίο όμως δεν σχολιάστηκε επαρκώς επειδή τελείωνε η ώρα. Ο διδάσκων προέτρεψε τους μαθητές να το ξαναδούν στο σπίτι και να ανεβάσουν προαιρετικά ένα σύντομο σχόλιο στο wiki. Ακολουθεί η αρχική σελίδα του wiki:

Β' φάση (2η-4η ώρα, εργαστήριο πληροφορικής)

2η ώρα: Οι ομάδες έλαβαν από τον διδάσκοντα το [1ο φύλλο εργασίας](#), το οποίο ήταν κοινό για τις τρεις (3) πρώτες ομάδες και διαφορετικό για την 4η, την 5η και την 6η ομάδα. Αφού το μελέτησαν, προχώρησαν με γρήγορο ρυθμό στη συμπλήρωσή του. Σε όποιες ομάδες αντιμετώπισαν μικροπροβλήματα δόθηκαν διευκρινίσεις από τον διδάσκοντα αλλά σε γενικές γραμμές η ώρα κύλησε ομαλά. Ακολουθούν φωτογραφίες από το 1^ο φύλλο εργασίας:

1^ο φύλλο εργασίας 2^η ομάδα

Επισκεφτείτε την Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα (Νέα Ελληνική / Σώματα κειμένων http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/corpora/index.html) και αναζητήστε στα σώματα κειμένων τα ρήματα/ρηματικές φράσεις: λέω, είναι σίγουρο, θέλω, ρωτώ, φοβάμαι, υπάρχει ανησυχία, είναι πιθανό, μαθαίνω, φαίνεται, μπορώ, είναι θεμιτό, ανησυχώ, κοιτάζω, αναρωτιέμαι, ανησυχώ, αμφιβάλλω. Φροντίστε τα ρήματα αυτά να συνδέονται υποτακτικά με δευτερεύουσες προτάσεις (με βάση τη θεωρία υποτακτικής σύνδεσης την οποία γνωρίζετε από την 1^η ενότητα). Καταγράψτε πέντε (5) παραδείγματα που βρήκατε επισημαίνοντας στο έγγραφο σας: α) τις διαφορετικές προτάσεις, β) τον τρόπο εισαγωγής των δευτερευουσών προτάσεων και γ) το ρήμα εξάρτησής τους, χρησιμοποιώντας διαφορετικό χρώμα στον επεξεργαστή κειμένου. Στη συνέχεια, να μεταφέρετε τα ευρήματά σας στον πίνακα που ακολουθεί και να καταγράψετε τη συντακτική θέση των εξαρτημένων προτάσεων. Τέλος, να αναρτήσετε το έγγραφο σας (Word) στο wiki της τάξης.

Παραδείγματα

1. Έμαθα πως είχε πέσει βόμβα και στην Αγία Σοφία.
2. Μπορώ να πω ότι φοβάμαι πολύ.
3. Ρωτάς από το τηλέφωνο αν έχει τίποτα.
4. Φαίνεται ότι μειώνονται οι διαφορές.
5. Είναι πιθανό να γίνουν κατολισθήσεις.

Δευτερεύουσα πρόταση	Εισάγεται με...	Εξαρτάται από...	Λειτουργεί ως...
πως είχε πέσει βόμβα και στην Αγία Σοφία	πως	Έμαθα	αντικείμενο
ότι φοβάμαι πολύ	ότι	Να πω	αντικείμενο
αν έχει τίποτα	αν	Ρωτάς	αντικείμενο
ότι μειώνονται οι διαφορές	ότι	Φαίνεται	υποκείμενο
να γίνουν κατολισθήσεις	να	Είναι πιθανό	υποκείμενο

1ο φύλλο εργασίας (4^η ομάδα)

Αφού μελετήσετε τα παραδείγματα που σας δίνονται παρακάτω, με τη βοήθεια του επεξεργαστή κειμένου, να προχωρήσετε στα εξής βήματα: α) Να χωρίσετε τις προτάσεις και να τις χαρακτηρίσετε (κύριες ή δευτερεύουσες), β) Να επισημάνετε τον τρόπο εισαγωγής των δευτερευουσών προτάσεων που εντοπίσατε (με βάση τη θεωρία της 1^{ης} ενότ.), γ) Να βρείτε τη συντακτική θέση των δευτερευουσών προτάσεων. Τέλος, να αναρτήσετε το έγγραφό σας (Word) στο wiki της τάξης.

1. Απορώ γιατί δεν είπες αμέσως την αλήθεια
2. Ένα με προβληματίζει, μήπως δε μου φτάσει ο χρόνος.
3. Είναι θεμιτό να έχεις φιλοδοξίες.
4. Έμαθα πως θα φύγεις.
5. Φαίνεται ότι οι μαθητές προετοιμάστηκαν σωστά.
6. Δέχομαι να ζω μαζί του.
7. Αποφάσισε ότι δουλεύει πολύ.
8. Είναι αμφίβολο αν θα του επιτραπεί η είσοδος.
9. Πότε θα αρχίσεις να διαβάζεις το βιβλίο;
10. Είναι ευχάριστο που γύρισες.

Κύρια πρόταση	Δευτερεύουσα πρόταση	Εισάγεται με...	Εξαρτάται από...	Λειτουργεί ως...
Απορώ	γιατί δεν είπες αμέσως την αλήθεια	γιατί	απορώ	αντικείμενο
Ένα με προβληματίζει	μήπως δε μου φτάσει ο χρόνος	μήπως	Με προβληματίζει	αντικείμενο
Είναι θεμιτό	να έχεις φιλοδοξίες	να	Είναι θεμιτό	υποκείμενο
Έμαθα	πως θα φύγεις	πως	Έμαθα	αντικείμενο
Φαίνεται	ότι οι μαθητές προετοιμάστηκαν σωστά	ότι	Φαίνεται	υποκείμενο
Δέχομαι	να ζω μαζί του	να	δέχομαι	αντικείμενο
Αποφάσισε	ότι δουλεύει πολύ	ότι	Αποφάσισε	αντικείμενο
Είναι αμφίβολο	αν θα του επιτραπεί η είσοδος	αν	Είναι αμφίβολο	υποκείμενο
Πότε θα αρχίσεις	να διαβάζεις το βιβλίο	να	Θα αρχίσεις	αντικείμενο
Είναι ευχάριστο	που γύρισες	που	Είναι ευχάριστο	υποκείμενο

Comments (2) [Delete all comments](#)

mikkapt said

at 8:23 am on Dec 10, 2014

[Reply](#) [Delete](#)

Το φύλλο εργασίας είναι ανοικλήρωτο. Πρέπει να ξαναδείτε με προσοχή τα παραδείγματα 3, 4 και 5.

mikkapt said

at 8:07 pm on Dec 10, 2014

[Reply](#) [Delete](#)

Εξαιρετική δουλειά! Όμως το φύλλο θα έπρεπε να είχε ολοκληρωθεί και ανέβει νωρίτερα... Πάμε πιο γερά! :-)

3η-4η ώρα: Οι ομάδες ανάρτησαν στο wiki το 1^ο φύλλο εργασίας τους ώστε να προχωρήσει ο διδάσκων στην ανάρτηση του [2ου φύλλου εργασίας](#), το οποίο βασιζόταν στα έγγραφα του Word που είχαν δημιουργήσει όλες οι ομάδες στην Α' φάση. Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο διδάσκων είχε εξηγήσει κατά τη 2^η ώρα ότι ήταν επιβεβλημένο να ολοκληρωθεί εγκαίρως και να ανέβει στο wiki το 1^ο φύλλο εργασίας καθώς πάνω σε αυτό θα δούλευε κάποια άλλη ομάδα στο 2^ο φύλλο εργασίας. Έτσι, οι μαθητές κατέβασαν από το wiki το έγγραφο που καθοριζόταν από το σενάριο, το μελέτησαν και προχώρησαν στη συμπλήρωσή του. Η παρουσία του διδάσκοντος ήταν διακριτική και παρενέβη σε δύο (2) από τις έξι (6) ομάδες προκειμένου να δώσει κάποιες κατευθύνσεις σε σχέση με τον τρόπο μελέτης και εξαγωγής συμπερασμάτων από το βιβλίο της [Γραμματικής της Νέας Ελληνικής Γλώσσας](#). Στο β' μισό της 4ης ώρας οι ομάδες ανέβασαν στο Wiki της τάξης το ενημερωμένο πλέον έγγραφο που είχαν δημιουργήσει.

Παρατήρηση: Σε μία (1) από τις ομάδες δεν έγινε η ανάρτηση από το εργαστήριο αλλά από το σπίτι. Όπως αποδείχθηκε στη συνέχεια, η συγκεκριμένη ομάδα «ανέθεσε» στην καλύτερη μαθήτριά του τμήματος να δουλέψει μόνη της στο σπίτι, ώστε να ολοκληρωθεί και να ανέβει το φύλλο εργασίας στο wiki. Επειδή αυτό έγινε άμεσα αντιληπτό, οι μαθητές της συγκεκριμένης ομάδας κλήθηκαν από τον διδάσκοντα σε ώρα διαλείμματος, έγινε αναλυτική συζήτηση και δόθηκαν αμοιβαίες

εξηγήσεις γύρω από το θέμα που δημιουργήθηκε, ώστε να γίνει αντιληπτό ότι μια ομάδα εργασίας πρέπει να ακολουθεί κάποιους κανόνες ώστε να λειτουργεί ικανοποιητικά και να είναι παραγωγική.

Ακολουθούν φωτογραφίες και σχόλια από το 2ο φύλλο εργασίας:

2^ο φύλλο εργασίας (2^η ομάδα)

Κατεβάστε από το wiki της τάξης το 1ο φύλλο εργασίας της 5^{ης} ομάδας και πραγματοποιήστε στο έγγραφο την εισαγωγή μιας νέας στήλης στα δεξιά διατηρώντας τη μορφοποίησή του (εντολή: εισαγωγή στηλών δεξιά από την τελευταία στήλη). Στη συνέχεια, αφού μελετήσετε τα παραδείγματα, με τη βοήθεια της Γραμματικής της Νέας Ελληνικής Γλώσσας (<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGYM-A112/621/4007.17985/>), συμπληρώστε τις ονομασίες και την κατηγοριοποίηση των προτάσεων επεξεργαζόμενοι το έγγραφο που ανέβηκε στο wiki στην 1^η φάση. Αφού ολοκληρώσετε, ανεβάστε ξανά το ενημερωμένο πλέον έγγραφο στο wiki της τάξης.

1. Είναι σίγουρο ότι θα τα καταφέρει.
2. Λέω να φύγω.
3. Ξέγασα ότι είχα μαγειρέψει.
4. Υπάρχει φόβος μήπως δεν επιστρέψει.
5. Δεν ξέρω πότε ακριβώς έφτασε.
6. Με ρώτησαν σε ποιόν έδωσα το δώρο.
7. Φαίνεται να είναι χαρούμενος.
8. Δέχομαι ότι ζω μαζί του.
9. Συχνά υπάρχει η άποψη ότι οι νέοι είναι πιο αυστηροί από τους μεγαλύτερους.
10. Αναρωτιέται πώς θα γράψει στις εξετάσεις.

Κύρια πρόταση	Δευτερεύουσα πρόταση	Εισάγεται με...	Εξαρτάται από...	Λειτουργεί ως...	Ονομασία	Κατηγοριοποίηση
Είναι σίγουρο	Ότι θα τα καταφέρει	ότι	είναι	Υποκείμενο	Ειδική	Ονοματική
Λέω	Να φύγω	να	λέω	αντικείμενο	Βουλητική	Ονοματική
Ξέγασα	Ότι είχα μαγειρέψει	ότι	ξέγασα	αντικείμενο	Ειδική	Ονοματική
Υπάρχει φόβος	Μήπως δεν επιστρέψει	μήπως	υπάρχει	Υποκείμενο	Ενδοιαστική	Ονοματική
Δεν ξέρω	Πότε ακριβώς έφτασε	πότε	ξέρω	αντικείμενο	Πλάγια Ερωτηματική	Ονοματική
Με ρώτησαν	Σε ποιόν έδωσα το δώρο	Σε ποιόν	ρώτησαν	αντικείμενο	Πλάγια Ερωτηματική	Ονοματική
Φαίνεται	Να είναι χαρούμενος	να	φαίνεται	υποκείμενο	Βουλητική	Ονοματική
Δέχομαι	Ότι ζω μαζί του	ότι	δέχομαι	αντικείμενο	Ειδική	Ονοματική
Συχνά υπάρχει η άποψη	Ότι οι νέοι είναι πιο αυστηροί από τους μεγαλύτερους	ότι	υπάρχει	υποκείμενο	Ειδική	Ονοματική
Αναρωτιέται	Πώς θα γράψει στις εξετάσεις	πώς	αναρωτιέται	αντικείμενο	Πλάγια Ερωτηματική	Ονοματική

Comments (3) [Delete all comments](#)

an said
at 12:19 pm on Dec 11, 2014
[Reply](#) [Delete](#)

Πολύ καλό!

B K said
at 12:19 pm on Dec 11, 2014
[Reply](#) [Delete](#)

Η 3η πρόταση δεν είναι υποθετική;

el said
at 5:48 pm on Dec 17, 2014
[Reply](#) [Delete](#)

Βάσια όχι γιατί εξαρτάται από το ρήμα ρωτώ που είναι στις πλάγιες ερωτηματικές :)

Γ' φάση (5η-8η ώρα, εργαστήριο πληροφορικής)

5η ώρα: Μοιράστηκε στους μαθητές το [3ο φύλλο εργασίας](#) (κοινό για όλες τις ομάδες). Δόθηκαν γενικές οδηγίες στην ολομέλεια της τάξης και στη συνέχεια οι μαθητές μελέτησαν ομαδικά το υλικό που τους δόθηκε. Στη συνέχεια δόθηκε ο απαραίτητος χρόνος ώστε να γίνει ο σχολιασμός των κειμένων καθώς και η επιλογή του προς αξιοποίηση υλικού. Επιπλέον, δόθηκε η οδηγία να κρατήσουν οι μαθητές σημειώσεις, χειρόγραφες ή ηλεκτρονικές, ώστε να τις διαμοιραστούν για περαιτέρω μελέτη και τυχόν συμπλήρωσή τους ατομικά στο σπίτι.

6η ώρα: Κατά το 1^ο τέταρτο της ώρας έγινε μια σύντομη συζήτηση στην ολομέλεια της τάξης γύρω από το προς επεξεργασία θέμα, ώστε να τεθεί το πλαίσιο και να εξηγηθεί ο τρόπος εργασίας καθώς οι μαθητές για πρώτη φορά καλούνταν να συγγράψουν ένα κείμενο. Ωστόσο, όπως ανέφεραν, το θέμα τους φάνηκε ενδιαφέρον και αυτό διευκόλυνε το αρχικό «μούδιασμα».

7η ώρα: Το 3^ο φύλλο εργασίας και η ανάρτησή του ολοκληρώθηκε στο 1^ο τέταρτο της 7^{ης} ώρας και στη συνέχεια οι μαθητές κλήθηκαν να διαβάσουν τα κείμενα όλων των ομάδων και να αναρτήσουν σύντομα ατομικά σχόλια-παρατηρήσεις στο wiki σε σχέση με: α) το περιεχόμενο των κειμένων και β) τη χρήση δευτερευουσών

ονοματικών προτάσεων (αν υπάρχουν και πώς λειτουργούν). Επειδή ο όγκος των κειμένων ήταν μεγάλος, ανατέθηκε στους μαθητές να συνεχίσουν την ανάρτηση των σχολίων τους στο σπίτι.

Ακολουθούν φωτογραφίες από το 3ο φύλλο εργασίας καθώς και από ενδεικτικά σχόλια που έγιναν από τους μαθητές:

Θέμα: «Η γλώσσα των νέων σήμερα και πάντα»

Οι νέοι σήμερα έχουν δημιουργήσει έναν ιδιαίτερο κώδικα επικοινωνίας μεταξύ τους, ο οποίος χαρακτηρίζεται ως «γλώσσα των νέων». Με τον όρο αυτό, «γλώσσα των νέων», εννοούμε το σύνολο των γλωσσικών φαινομένων που χαρακτηρίζουν την επικοινωνία των νέων μεταξύ τους.

Έχει δημιουργηθεί μια αντίληψη, πως υπάρχει κίνδυνος να πληγεί καίρια η ελληνική λόγω της ανάπτυξης της γλώσσας των νέων. Σαν νέοι λοιπόν και εμείς, θεωρούμε πώς η γλώσσα των νέων δεν αποτελεί «απειλή» για την ελληνική, καθώς είναι μια γλώσσα που εμπλουτίζεται και ανανεώνεται συνεχώς εφόσον εντάσσεται σε αυτήν καινούργιο λεξιλόγιο. Το λεξιλόγιο όμως που χρησιμοποιείται εκφράζει και εκφράζεται στην «παρέα», χωρίς το λεξιλόγιο της γλώσσας αυτής να είναι ενιαία, αλλά να έχει ιδιοτροπίες και εκφράσεις που υιοθετούνται και από άλλες «παρέες». Έκτος από τους παραπάνω λόγους, οι νέοι, ούτως ή άλλως αισθάνονται την ανάγκη να διαφοροποιούνται και στον τομέα της γλώσσας, γεγονός που είναι μια υγιής αντίδραση, με την οποία πιστεύουν ότι μπορούν να εκφράσουν καλύτερα όχι μόνο συναισθήματα και ιδέες αλλά και σκέψεις.

Στην διαμόρφωση του εφηβικού κώδικα συμβάλλει, εκτός από τα ΜΜΕ και την τεχνολογία, το διαδίκτυο. Το διαδίκτυο συγκεκριμένα προωθεί την γραπτή διατύπωση του κώδικα αυτού. Μέσω του διαδικτύου οι νέοι αναπτύσσουν και μια άλλη μορφή του κώδικά τους, τα greeklish, δηλαδή την αποτύπωση ελληνικών λέξεων με λατινικούς χαρακτήρες. Τα greeklish είναι αποτέλεσμα της ανάγκης των νέων να χρησιμοποιούν τα αγγλικά σε καθημερινή βάση.

Συνοψίζοντας γενικότερα, η ελληνική γλώσσα είναι σαν το ποτάμι, δεν γυρίζει πίσω. Η γλώσσα των νέων, η οποία αποτελεί έναν κλάδο της ελληνικής δεν αποτελεί απειλή για αυτήν, ενώ παράλληλα δεν είναι φτωχότερη σε σχέση με τις υπόλοιπες εποχές.

Η γλώσσα των νέων, σήμερα και πάντα...

Είναι γεγονός πλέον, ότι οι μεγαλύτεροι σε ηλικία άνθρωποι, πιστεύουν ότι η ελληνική γλώσσα κινδυνεύει από την «γλώσσα των νέων» σήμερα. Όμως, κάτι τέτοιο, δεν ισχύει καθώς το λεξιλόγιο των νέων συνεχώς εμπλουτίζεται με καινούργιες λέξεις.

Αρχικά, οι νέοι έχουν την ανάγκη διαφοροποίησης από τους ενήλικες. Αυτό συμβαίνει γιατί θέλουν να έχουν μια δικιά τους ταυτότητα, χωρίς να γίνεται κατανοητή από τους μεγαλύτερους, δηλαδή ένα τρόπο μοναδικής τους επικοινωνίας. Επιπρόσθετα, τη γλώσσα αυτή τη χρησιμοποιούν περισσότερο στην επικοινωνία τους με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Έτσι, αφού στα συγκεκριμένα μέσα δεν υπάρχει πρόσβαση των ενηλίκων, είναι η κατάλληλη επιλογή χρήσης αυτής της γλώσσας και ένταξή τους σε μία ομάδα. Μία μορφή της ιδιαίτερης αυτής γλώσσας, είναι τα "greeklish", ένας συνδυασμός αγγλικών με ελληνικών χαρακτήρων.

Στη συνέχεια, παρότι υπάρχει η πεποίθηση ότι οι νέοι πάσχουν από λεξιπενία, το λεξιλόγιο των εφήβων είναι αρκετά πλούσιο και εξελιγμένο, γεμάτο νέες λέξεις. Γι' αυτό το λόγο οι ενήλικες, οι οποίοι δεν κατανοούν την νέα μόδα, τους αποτρέπουν από το να τη χρησιμοποιούν, γιατί πιστεύουν πως φθείρεται ο ελληνικός πολιτισμός και η ελληνική κληρονομιά.

Τέλος, τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης παίζουν επίσης έναν σημαντικό ρόλο στην δημιουργία αυτού του ξεχωριστού γλωσσικού κώδικα, γιατί δανείζουν λέξεις στην νεολογία, με αποτέλεσμα να αυξάνεται το κύρος της. Αντιθέτως, κάποια μέσα όπως η τηλεόραση, προτρέπουν τους νέους σε όλες τις περιοχές να χρησιμοποιούν αυτού του είδους γλωσσικού κώδικα.

Comments (7) [Collapse all comments](#)

 evad
4/14/2014 10:42 π.μ. 4/14/2014 10:42 π.μ.
Ευαδ

καλό πως η γλώσσα των νέων πλέον είναι μπορεί να προσελθεί και νεότεροι. Αλλά πιστεύω πως είναι ένα ανεπιθύητο φαινόμενο αφού ο λόγος και ο ήχος είναι πολύ σημαντικοί σε μια γλώσσα. Αλλά η ήχος να το αφήσει στο τέλος

 evad
4/14/2014 10:42 π.μ. 4/14/2014 10:42 π.μ.
Ευαδ

Σωστά είναι με το γράμμα ότι η γλώσσα των νέων δεν έχει μόνο προσάρτηση στο παλιό γράμμα (και αυτό είναι που ο πρόλογος λέει) αλλά και ο ήχος είναι πολύ σημαντικό με την αλλαγή του ήχου

 evad
4/14/2014 10:42 π.μ. 4/14/2014 10:42 π.μ.
Ευαδ

Πολύ καλό άρθρο! Μου άρεσε πολύ όταν είδατε πως διαχωρίζετε τη νεολογία και ο ελληνικό λεξιλόγιο όπως εφήβους και τις κοινές τους. Επίσης συμφωνώ στο ότι μετά την επένδυση που εφήβους, έτσι αντιμετωπίζουν δύσκολα καταστάσεις αλλά η τρέλα είναι τους και αναγκάζονται να αλλάξουν την γραφή τους

 evad
4/14/2014 10:42 π.μ. 4/14/2014 10:42 π.μ.
Ευαδ

Ακριβώς καλή έκθεση έχεις γραφτείς αλλά πολύ καλό άρθρο και είναι γενικά ένα εδωτικό της έκθεσης σου

 evad
4/14/2014 10:42 π.μ. 4/14/2014 10:42 π.μ.
Ευαδ

Πολύ καλό! Σε συμφωνώ με τον Γούργο ως προς το λέξιλόγιο. Δεν κατάλαβα καλά τι με την πρώτη παράγραφο είναι λίγο "η γλώσσα αποτελεί μόνο όχημα να είναι οι διαμορφωμένοι με γραμμάτιο και κοινωνική συμπεριφορά"

 evad
4/14/2014 10:42 π.μ. 4/14/2014 10:42 π.μ.
Ευαδ

Πολύ καλό άρθρο! Επίσης άρεσε να δεις ότι στην έκθεση, όπως και σε άλλα σου άρθρα που αναφέρεται πως η γλώσσα διαχωρίζεται μεταξύ των εφήβων

 evad
4/14/2014 10:42 π.μ. 4/14/2014 10:42 π.μ.
Ευαδ

Πολύ καλό άρθρο! Είναι πραγματικά πολύ καλό άρθρο, συμφωνώ ότι είναι της ποιοτικότητας που αγγίζει έναν σταθμό την "γλώσσα των νέων", αλλά και ότι η γλώσσα αυτή δεν αποτελεί την ολόκληρη γλώσσα. Σε συμφωνώ με τον Ελάνη, πως στις λέξεις η ήχος

8η ώρα: Δόθηκε μια επιπλέον ώρα στη συγκεκριμένη εφαρμογή, καθώς κρίθηκε αναγκαίο να γίνει μια «ανασκόπηση» των βασικών σημείων του. Συγκεκριμένα, ο διδάσκων παραθέτοντας στο διαδραστικό πίνακα στοχευμένα παραδείγματα από τα φύλλα εργασίας των ομάδων αποσαφήνισε τυχόν προβληματικά σημεία, ενώ έγινε αναλυτική συζήτηση για την ομαδική παραγωγή λόγου (3^ο φύλλο εργασίας), όπου παρατηρήθηκαν σε κάποιες ομάδες λάθη ορθογραφικά και εκφραστικά. Συγκεκριμένα, η συζήτηση επεκτάθηκε στο θέμα της συν-ευθύνης σε μια ομαδική εργασία και του επανελέγχου από όλα τα μέλη της ομάδας των απαντήσεων/εργασιών που παραδίδονται. Τέλος, κάποιοι μαθητές πήραν τον λόγο και εκφράστηκαν θετικά τόσο για τα αποτελέσματα όσο και για τον τρόπο διδασκαλίας που εφαρμόστηκε, αναγνωρίζοντας τη σημασία των διδακτικών σεναρίων.

Αξιολόγηση

Οι ομάδες αξιολογήθηκαν κατά τη διάρκεια και των τριών (3) φύλλων εργασίας από τον διδάσκοντα, ο οποίος κατέγραφε τις παρατηρήσεις του και σχολίαζε στο wiki της τάξης τα φύλλα εργασίας όλων των ομάδων. Τα παιδιά συμμετείχαν σε μικρό ομολογουμένως βαθμό (ποσοστό 20%) στο διαδικτυακό σχολιασμό. Αυτό που προκύπτει ως συμπέρασμα είναι ότι οι μαθητές δεν έχουν συνηθίσει να λειτουργούν και να αξιολογούνται σε ένα αντίστοιχο περιβάλλον και η συμμετοχή τους στο σενάριο δεν ήταν απολύτως συνειδητοποιημένη, με την έννοια ότι οι μαθητές αντιμετωπίζουν γενικά τις ομαδικές εργασίες ως κάτι πιο «ανάλαφρο» σε σχέση με τις ατομικές εργασίες και τη δασκαλοκεντρική προσέγγιση του μαθήματος στην οποία είναι ακόμα «εθισμένοι» με τη δική μας βεβαίως – των διδασκόντων – συνευθύνη.

Γενικά ο διδάσκων σχημάτισε μια ικανοποιητική εικόνα σε σχέση με το τι αποκόμισαν οι μαθητές βλέποντας βέβαια και την εξέλιξη των επιδόσεών τους κατά τη διάρκεια όλου του β' τριμήνου κατά το οποίο εφαρμόστηκε το σενάριο. Μια τελευταία παρατήρηση αφορά σε κάποιους μέτριους ως προς την επίδοση μαθητές, οι

οποίοι λόγω της εμπλοκής των νέων τεχνολογιών στο μάθημα έδειξαν μεγαλύτερο ενδιαφέρον για τα τεκταινόμενα εντός της τάξης.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1ο φύλλο εργασίας (1η, 2η, 3η ομάδα)

Επισκεφτείτε την Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα (Νέα Ελληνική / Σώματα κειμένων http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/corpora/index.html)

και αναζητήστε στα σώματα κειμένων τα ρήματα/ρηματικές φράσεις: λέω, είναι σίγουρο, θέλω, ρωτώ, φοβάμαι, υπάρχει ανησυχία, είναι πιθανό, μαθαίνω, φαίνεται, μπορώ, είναι θεμιτό, ανησυχώ, κοιτάζω, αναρωτιέμαι, ανησυχώ, αμφιβάλλω. Φροντίστε τα ρήματα αυτά να συνδέονται υποτακτικά με δευτερεύουσες προτάσεις (με βάση τη θεωρία υποτακτικής σύνδεσης την οποία γνωρίζετε από την 1η ενότητα). Καταγράψτε πέντε (5) παραδείγματα που βρήκατε επισημαίνοντας στο έγγραφο σας: α) τις διαφορετικές προτάσεις, β) τον τρόπο εισαγωγής των δευτερευουσών προτάσεων και γ) το ρήμα εξάρτησής τους, χρησιμοποιώντας διαφορετικό χρώμα στον επεξεργαστή κειμένου. Στη συνέχεια, να μεταφέρετε τα ευρήματά σας στον πίνακα που ακολουθεί και να καταγράψετε τη συντακτική θέση των εξαρτημένων προτάσεων. Τέλος, να αναρτήσετε το έγγραφο σας (Word) στο wiki της τάξης.

Παραδείγματα

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Δευτερεύουσα πρόταση	Εισάγεται με...	Εξαρτάται από...	Λειτουργεί ως...

1ο φύλλο εργασίας (4η ομάδα)

Αφού μελετήσετε τα παραδείγματα που σας δίνονται παρακάτω, με τη βοήθεια του επεξεργαστή κειμένου, να προχωρήσετε στα εξής βήματα: α) Να χωρίσετε τις προτάσεις και να τις χαρακτηρίσετε (κύριες ή δευτερεύουσες). β) Να επισημάνετε τον τρόπο εισαγωγής των δευτερευουσών προτάσεων που εντοπίσατε (με βάση τη θεωρία της 1ης ενότ.). γ) Να βρείτε τη συντακτική θέση των δευτερευουσών προτάσεων. Τέλος, να αναρτήσετε το έγγραφό σας (Word) στο wiki της τάξης.

1. Απορώ γιατί δεν είπες αμέσως την αλήθεια.
2. Ένα με προβληματίζει, μήπως δε μου φτάσει ο χρόνος.
3. Είναι θεμιτό να έχεις φιλοδοξίες.
4. Έμαθα πως θα φύγεις.
5. Φαίνεται ότι οι μαθητές προετοιμάστηκαν σωστά.
6. Δέχομαι να ζω μαζί του.
7. Αποφάσισε ότι δουλεύει πολύ.
8. Είναι αμφίβολο αν θα του επιτραπεί η είσοδος.
9. Πότε θα αρχίσεις να διαβάζεις το βιβλίο;
10. Είναι ευχάριστο που γύρισες.

Κύρια πρόταση	Δευτερεύουσα πρόταση	Εισάγεται με...	Εξαρτάται από...	Λειτουργεί ως...

1ο φύλλο εργασίας (5η ομάδα)

Αφού μελετήσετε τα παραδείγματα που σας δίνονται παρακάτω, με τη βοήθεια του επεξεργαστή κειμένου, να προχωρήσετε στα εξής βήματα: α) Να χωρίσετε τις προτάσεις και να τις χαρακτηρίσετε (κύριες ή δευτερεύουσες). β) Να επισημάνετε τον τρόπο εισαγωγής των δευτερευουσών προτάσεων που εντοπίσατε (με βάση τη θεωρία της 1ης ενότ.). γ) Να βρείτε τη συντακτική θέση των δευτερευουσών προτάσεων. Τέλος, να αναρτήσετε το έγγραφό σας (Word) στο wiki της τάξης.

1. Είναι σίγουρο ότι θα τα καταφέρει.
2. Λέω να φεύγω.
3. Ξέχασα ότι είχα μαγειρέψει.
4. Υπάρχει φόβος μήπως δεν επιστρέψει.
5. Δεν ξέρω πότε ακριβώς έφτασε.
6. Με ρώτησαν σε ποιον έδωσα το δώρο.

7. Φαίνεται να είναι χαρούμενος.
8. Δέχομαι ότι ζω μαζί του.
9. Συχνά υπάρχει η άποψη ότι οι νέοι είναι πιο αυστηροί από τους μεγαλύτερους.
10. Αναρωτιέται πώς θα γράψει στις εξετάσεις.

Κύρια πρόταση	Δευτερεύουσα πρόταση	Εισάγεται με...	Εξαρτάται από...	Λειτουργεί ως...

1ο φύλλο εργασίας (6η ομάδα)

Αφού μελετήσετε τα παραδείγματα που σας δίνονται παρακάτω, με τη βοήθεια του επεξεργαστή κειμένου, να προχωρήσετε στα εξής βήματα: α) Να χωρίσετε τις προτάσεις και να τις χαρακτηρίσετε (κύριες ή δευτερεύουσες). β) Να επισημάνετε τον τρόπο εισαγωγής των δευτερευουσών προτάσεων που εντοπίσατε (με βάση τη θεωρία

της 1ης ενότ.). γ) Να βρείτε τη συντακτική θέση των δευτερευουσών προτάσεων. Τέλος, να αναρτήσετε το έγγραφό σας (Word) στο wiki της τάξης.

1. Πρόσεξε μη σε ξεγλάσει.
2. Έχω κάθε μέρα την ίδια ανησυχία, μήπως δεν προλάβω το λεωφορείο.
3. Υπάρχει διάχυτη η απορία πότε θα επιστρέψει.
4. Φαίνεται ότι είναι χαρούμενος.
5. Αποφάσισε να δουλεύει πολύ.
6. Κοίταξε μην τον τρομάξεις.
7. Οι μαθητές μπορεί να συμμετέχουν στην εξόρμηση.
8. Οι καθηγητές ήταν σίγουροι ότι θα αρίστευε.
9. Αναρωτιόμαστε γιατί να μην έρχεται ακόμα.
10. Επιθυμείτε να λάβετε μέρος στο διαγωνισμό μας;

Κύρια πρόταση	Δευτερεύουσα πρόταση	Εισάγεται με...	Εξαρτάται από...	Λειτουργεί ως...

2ο φύλλο εργασίας (1η ομάδα)

Κατεβάστε από το wiki της τάξης το 1ο φύλλο εργασίας της 4ης ομάδας και πραγματοποιήστε στο έγγραφο την εισαγωγή μιας νέας στήλης στα δεξιά διατηρώντας τη μορφοποίησή του (εντολή: εισαγωγή στηλών δεξιά από την τελευταία στήλη). Στη συνέχεια, αφού μελετήσετε τα παραδείγματα, με τη βοήθεια της Γραμματικής της Νέας Ελληνικής Γλώσσας (<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGYM-A112/621/4007,17985/>), συμπληρώστε τις ονομασίες και την κατηγοριοποίηση των προτάσεων επεξεργαζόμενοι το έγγραφο που ανέβηκε στο wiki στην 1η φάση. Αφού ολοκληρώσετε, ανεβάστε ξανά το ενημερωμένο πλέον έγγραφο στο wiki της τάξης.

2ο φύλλο εργασίας (2η ομάδα)

Κατεβάστε από το wiki της τάξης το 1ο φύλλο εργασίας της 5ης ομάδας και πραγματοποιήστε στο έγγραφο την εισαγωγή μιας νέας στήλης στα δεξιά διατηρώντας τη μορφοποίησή του (εντολή: εισαγωγή στηλών δεξιά από την τελευταία στήλη). Στη συνέχεια, αφού μελετήσετε τα παραδείγματα, με τη βοήθεια της Γραμματικής της Νέας Ελληνικής Γλώσσας (<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGYM-A112/621/4007,17985/>), συμπληρώστε τις ονομασίες και την κατηγοριοποίηση των προτάσεων επεξεργαζόμενοι το έγγραφο που ανέβηκε στο wiki στην 1η φάση. Αφού ολοκληρώσετε, ανεβάστε ξανά το ενημερωμένο πλέον έγγραφο στο wiki της τάξης.

2ο φύλλο εργασίας (3η ομάδα)

Κατεβάστε από το wiki της τάξης το 1ο φύλλο εργασίας της 6ης ομάδας και πραγματοποιήστε στο έγγραφο την εισαγωγή μιας νέας στήλης στα δεξιά διατηρώντας τη μορφοποίησή του (εντολή: εισαγωγή στηλών δεξιά από την

τελευταία στήλη). Στη συνέχεια, αφού μελετήσετε τα παραδείγματα, με τη βοήθεια της Γραμματικής της Νέας Ελληνικής Γλώσσας (<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGYM-A112/621/4007,17985/>), συμπληρώστε τις ονομασίες και την κατηγοριοποίηση των προτάσεων επεξεργαζόμενοι το έγγραφο που ανέβηκε στο wiki στην 1η φάση. Αφού ολοκληρώσετε, ανεβάστε ξανά το ενημερωμένο πλέον έγγραφο στο wiki της τάξης.

2ο φύλλο εργασίας (4η ομάδα)

Κατεβάστε από το wiki της τάξης το 1ο φύλλο εργασίας της 1ης ομάδας και πραγματοποιήστε στο έγγραφο την εισαγωγή μιας νέας στήλης στα δεξιά διατηρώντας τη μορφοποίησή του (εντολή: εισαγωγή στηλών δεξιά από την τελευταία στήλη). Στη συνέχεια, αφού μελετήσετε τα παραδείγματα, με τη βοήθεια της Γραμματικής της Νέας Ελληνικής Γλώσσας (<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGYM-A112/621/4007,17985/>), συμπληρώστε τις ονομασίες και την κατηγοριοποίηση των προτάσεων επεξεργαζόμενοι το έγγραφο που ανέβηκε στο wiki στην 1η φάση. Αφού ολοκληρώσετε, ανεβάστε ξανά το ενημερωμένο πλέον έγγραφο στο wiki της τάξης.

2ο φύλλο εργασίας (5η ομάδα)

Κατεβάστε από το wiki της τάξης το 1ο φύλλο εργασίας της 2ης ομάδας και πραγματοποιήστε στο έγγραφο την εισαγωγή μιας νέας στήλης στα δεξιά διατηρώντας τη μορφοποίησή του (εντολή: εισαγωγή στηλών δεξιά από την τελευταία στήλη). Στη συνέχεια, αφού μελετήσετε τα παραδείγματα, με τη βοήθεια της Γραμματικής της Νέας Ελληνικής Γλώσσας (<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGYM-A112/621/4007,17985/>), συμπληρώστε τις ονομασίες και την κατηγοριοποίηση των προτάσεων επεξεργαζόμενοι το έγγραφο που ανέβηκε στο wiki στην 1η φάση. Αφού ολοκληρώσετε, ανεβάστε ξανά το ενημερωμένο πλέον έγγραφο στο wiki της τάξης.

2ο φύλλο εργασίας (6η ομάδα)

Κατεβάστε από το wiki της τάξης το 1ο φύλλο εργασίας της 3ης ομάδας και πραγματοποιήστε στο έγγραφο την εισαγωγή μιας νέας στήλης στα δεξιά διατηρώντας τη μορφοποίησή του (εντολή: εισαγωγή στηλών δεξιά από την τελευταία στήλη). Στη συνέχεια, αφού μελετήσετε τα παραδείγματα, με τη βοήθεια της Γραμματικής της Νέας Ελληνικής Γλώσσας (<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGYM-A112/621/4007,17985/>), συμπληρώστε τις ονομασίες και την κατηγοριοποίηση των προτάσεων επεξεργαζόμενοι το έγγραφο που ανέβηκε στο wiki στην 1η φάση. Αφού ολοκληρώσετε, ανεβάστε ξανά το ενημερωμένο πλέον έγγραφο στο wiki της τάξης.

3ο φύλλο εργασίας (κοινό για όλες τις ομάδες)

1. Αφού επισκεφτείτε τις ηλεκτρονικές διευθύνσεις που σας δίνονται παρακάτω (ή και άλλες που εσείς γνωρίζετε ή μπορείτε να βρείτε), συζητήστε στην ομάδα σας τα ακόλουθα ενδεικτικά ερωτήματα που προκύπτουν:
 - Κινδυνεύει η γλώσσα μας από τη «γλώσσα των νέων»;
 - Γιατί οι νέοι αισθάνονται την ανάγκη να δημιουργούν έναν δικό τους γλωσσικό κώδικα;
 - Η γλώσσα γυρίζει πίσω;
 - Είναι η γλώσσα των νέων σήμερα φτωχότερη σε σχέση με άλλες εποχές;
 - Ποιος πιστεύετε ότι είναι ο ρόλος του διαδικτύου στη διαμόρφωση του εφηβικού γλωσσικού κώδικα;
 - Μπορούν οι νέοι να επικοινωνήσουν σήμερα χωρίς τα αγγλικά;
1. <http://www.otherside.gr/2009/09/i-glwssa-twn-newn/>
2. <http://www.aixmi.gr/index.php/glwssa-newn/>
3. <http://epanastaths1992.blogspot.gr/2010/04/blog-post.html>
4. <http://www.tovima.gr/culture/article/?aid=108126>

5. http://digitalschool.minedu.gov.gr/modules/ebook/show.php/DSGL-A110/246/1822,5869/extras/activities/indexa_2_glwssa_newn/indexa_2_v_eloudis.html
6. http://www.komvos.edu.gr/glwssa/odigos/thema_b9/THEMA_PDF.pdf
(σελ. 1-4)

[Σημ.: Μπορείτε να μοιράσετε τα κείμενα, ώστε να τα διαβάσετε πιο γρήγορα και να μεταφέρετε τις απόψεις σας στην ομάδα από τις σημειώσεις που θα κρατήσετε.]

2. Στη συνέχεια συντάξτε **ένα κείμενο** (1 ή 2 παραγράφους) **ανά ομάδα** με θέμα «Η γλώσσα των νέων, σήμερα και πάντα...». Υποθέστε ότι το κείμενό σας θα δημοσιευτεί σε (σχολικό) ιστότοπο ενημέρωσης και ψυχαγωγίας, που έχει μεγάλη επισκεψιμότητα, ιδίως από εφήβους. Αναρτήστε το κείμενό σας στο wiki της τάξης σας.
3. Διαβάστε τα κείμενα όλων των ομάδων και αναρτήστε **ατομικά** σχόλια- παρατηρήσεις στο wiki σε σχέση με: α) το περιεχόμενο των κειμένων και β) τη χρήση δευτερευουσών ονοματικών προτάσεων (αν υπάρχουν και πώς λειτουργούν).

Z. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Τα φύλλα εργασίας μπορούν να διαφοροποιηθούν από το διδάσκοντα ως προς τον όγκο των παραδειγμάτων (για το 1ο φύλλο εργασίας) ανάλογα με τη δυναμική και τις ανάγκες της τάξης ή ως προς το θέμα (3ο φύλλο εργασίας), αν ο διδάσκων επιλέξει να υλοποιήσει το σενάριο σε διαφορετική θεματική ενότητα του βιβλίου.

H. ΚΡΙΤΙΚΗ

Το σενάριο αποδείχθηκε απαιτητικό όχι μόνο εξαιτίας των απαιτήσεών του αλλά και λόγω του γεγονότος ότι το συγκεκριμένο τμήμα από το οποίο εφαρμόστηκε δεν είχε προηγούμενη εμπειρία ενός πολύωρου σεναρίου, το οποίο απαιτούσε επιπλέον την ασύγχρονη επικοινωνία και συμμετοχή των μαθητών σ' αυτό μέσω του wiki. Ένα επιπλέον πρόβλημα που αντιμετωπίσαμε ήταν η δυσκολία πρόσβασης στα εργαστήρια Η/Υ του σχολείου εξαιτίας της αυξημένης ζήτησής από συναδέλφους όλων των ειδικοτήτων, πρόβλημα που αντιμετωπίστηκε με μετάθεση ωρών. Σε γενικές όμως γραμμές το σενάριο αποδείχθηκε πολύ επικοινωνιακό για τους μαθητές οι οποίοι εργάστηκαν με ζήλο και ευχαριστήθηκαν την όλη διαδικασία, η οποία, όπως προαναφέρθηκε, ήταν για το συγκεκριμένο τμήμα πρωτόγνωρη.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΔΕΙΠΠΣ. 2003. *Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών της Ελληνικής Γλώσσας για το Γυμνάσιο*, ΦΕΚ 303B/13-03-2003. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο:

<http://www.pi-schools.gr/programs/depps/>.

Κουτσογιάννης, Δ. 2012. Ο ρόμβος της γλωσσικής εκπαίδευσης. *Στο Μελέτες για την ελληνική γλώσσα. Πρακτικά της 32ης συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας, Α.Π.Θ.* Θεσσαλονίκη, ΙΝΣ.

Κουτσογιάννης, Δ., Παυλίδου, Μ. & Ι. Χαλυσιάνη. 2011. *Μελέτη για την αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: γενικό πλαίσιο και ιδιαιτερότητες*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Ματσαγουράς, Η. 2008. *Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία και μάθηση. Για το καθημερινό μάθημα και τα προγράμματα του ολοήμερου σχολείου, τα περιβαλλοντικά, τα πολιτιστικά και τα ευρωπαϊκής συνεργασίας*. Αθήνα: Γρηγόρης.

Νέο Πρόγραμμα Σπουδών. 2011. *Πρόγραμμα Σπουδών για τη διδασκαλία της Νεοελληνικής γλώσσα και Λογοτεχνίας στο Γυμνάσιο*. Νέο Σχολείο (Σχολείο 21ου αιώνα)- Νέο Πρόγραμμα Σπουδών. Αθήνα. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο:

<http://ebooks.edu.gr/2013/newps.php>